

Aartsbisdom 450 jaar jong

„De Kerk wordt geregeld beproefd. De christenen zouden er de moed bij kunnen verliezen. De Kerk draagt inderdaad vele kwetsuren, maar we mogen ook de zegen die ze bewerkte niet uit het oog verliezen.”

Deze oproep tot meer liefde voor de Kerk lanceerde kardinaal Danneels tijdens de eucharistieviering voor 450 jaar aartsbisdom Mechelen-Brussel in de Sint-Romboutskathedraal in Mechelen. De kardinaal had ook een oprecht woord van dank voor de vele medewerkers die vorm geven aan de pastoraal in het aartsbisdom. De viering werd bijgewoond door koning Albert. (IVH)

Vakantietips van Kerk en Toerisme

Kerk en Toerisme (KeT), de roepnaam van de vzw Christelijk Dienstbetoon in Toerisme van de Vlaamse bisdommen, lanceert via KerkNet een uitgebreide reeks van websites van kerken, kerkenroutes, abdijen en begijnhoven in alle Vlaamse bisdommen. Op deze manier wil Kerk en Toerisme toevallige bezoekers en toeristen een helpende hand bieden bij hun bezoek.

Foto's en teksten situeren de gebouwen en kunstwerken niet enkel in hun cultuurhistorische context, maar geven ook religieuze duiding. Paul Van Zeir, voorzitter van KeT: „Deze websites zijn ideaal om tijdens de vakantie met meer kennis een kerk of abdij of begijnhof te verkennen.” De website verwijst ook door naar websites met bezienswaardigheden in de Waalse bisdommen en het buitenland. Meer info op www.kerknet.be/toerisme. (IVH)

Internen feesten

Zo'n 2.500 internen uit Oost-Vlaanderen, Limburg, Antwerpen en Vlaams-Brabant taptten in Bobbejaanland flink lol tijdens de tweede regionale happening van de vrije katholieke internaten. Eerder zetten evenveel internen uit West-Vlaanderen de bloemetjes buiten in Roeselare.

Woordvoerder Jan Willems stelt dat de Vlaamse internaten uitstekend boeren. De dalende trend van 2001 is gekeerd. Het aantal internaten blijft toenemen, evenals het aantal internen. Toch betreurt hij dat sommige internaten de deuren moeten sluiten wegens gebrek aan financiële middelen. Hij hoopt dat er snel meer middelen vrijkomen en vraagt dezelfde subsidiëring als voor het gemeenschapsonderwijs. (IVH)

Advertentie

PATER DAMIAAN HEILIG

TWEEDAAGSE NAAR ROME
op 10 en 11 oktober 2009
535 euro all in

www.asteriaexpeditions.be
of bel 050/33.25.16

Geloven in gebarentaal

Een dove vrouw wenst het doopsel. Om een priester te vinden die haar 'moedertaal' verstaat, moet ze naar het buitenland.

- ▶ Doven moeten leren bidden in hun eigen taal
- ▶ De integratie van doven in horende geloofsgroepen is een wederzijdse verrijking

Rita BOEREN

Een dove vrouw die gedoopt wilde worden, zocht een priester met wie ze in gebarentaal kon praten. Uiteindelijk vond ze een dove priester. In het buitenland. Haar doopsel werd een vreugdevolle, internationale viering.

Marcel Broesterhuizen, die in Leuven de leerstoel Dovenpastoraat beheert, vertelt het verhaal tijdens een congres van de Internationale Katholieke Stichting voor de Dienstverlening van Doven (ICF). Het toont aan dat doven tegelijk zeer alleen kunnen staan en soms een indrukwekkend internationaal netwerk hebben.

Dankzij ICF bestaat er zelfs een wereldwijde dove katholieke gemeenschap. Dit voorjaar kwamen ze samen in Leuven. Maurice Buyens, broeder van Liefde uit Gent, zet zich als horende zoon van dove ouders al z'n leven lang in voor doven. Aan de vooravond van het ICF-congres ging hij voor in de liturgie. Het trof hem diep dat de aanwezigen, een internationaal gezelschap, meebaden in gebarentaal. Zo is het in Vlaanderen niet, beseft hij.

Tot in de jaren 1970 konden doven, via hun rijke verenigingsleven, ook een beroep doen op pastorale zorg. De priesters of paters, verbonden als proosten aan deze verenigingen, kenden gebarentaal. Dat is nu allemaal voorbij. Gelukkig zijn er wel professionele doventolken. En zo kunnen doven deelnemen aan een begravenis, een huwelijk, een doopsel.

En toch rijzen er vragen, vindt broeder Maurice. De tolken hebben niet altijd evenveel voeling met liturgie of geloof. Maar ook bij de geloofsbeleving van doven stelt hij vragen. Vele doven werden opgevoed in een katholieke school, maar leerden nooit bidden in gebarentaal. Precies dat wil de bezinningsgroep *Emmaüs*: Kom en zie ontwikkelen.

Integratie

Ook vindt broeder Maurice de integratie van doven in horende groepen erg belangrijk. Hij is geweldig enthousiast over de aansluiting die ze vonden bij een gebedsgroep, die op bedevaart gaan naar Medjugorje. Horende bedevaarders werden bereid gevonden om gebarentaal te leren. Zo waren ze onlangs als één groep – twaalf horenden, achtendertig

doven – op bedevaart. Broeder Maurice heeft er ook goede hoop op dat elk bisdom binnenkort één gebedsgroep telt, waar doven welkom zijn.

Doven hebben de Kerk echt iets aan te reiken. Het is een feit dat meer dan de helft van de communicatie niet bestaat uit woorden, maar uit lichaamstaal. Wij zijn ons daarvan zelden bewust. En al veel te lang wordt in de Kerk de aandacht voor wat je kunt zien, of voor symbolen, verdrukt door het gesproken woord. Horenden die een tolk aan het werk zien tijdens een eucharistieviering, stellen vast dat ze door de lichaamstaal van die tolk, zelf beter bidden.

Broeder Maurice droomt van een betere integratie van doven in de liturgie. Een tolk moet zeker niet ver opzij gaan staan, maar zo dicht mogelijk bij de priester.

En waarom zou die priester niet een aantal wezenlijke zinnen in gebarentaal leren? De instellingswoorden bijvoorbeeld. Dan wordt meteen ook de rol van de priester veel duidelijker voor doven. En zouden voorgangers misschien ook terug de weg naar de doven vinden. Hoe mooi zou het ook kunnen zijn, wanneer horenden en doven samen het onzevader bidden. En wanneer bij grote kerkelijke samenkomsten of feesten, echt plaats wordt gemaakt voor de integratie van doven.

Broeder Maurice kunt u contacteren via het Doven centrum Emmaüs, Nazorgdienst voor Doven vzw, Van den Heckestraat 43, 9050 Ledeborg, maurice.buyens.fc@skynet.be. Het Doven centrum geeft het tijdschrift *Dovenzorg* uit, het 'parochieblad' voor doven.

'Christus' in gebarentaal. Doven hebben de Kerk echt iets aan te reiken. © Marleen Suetens

Kerk is er voor iedereen

Mary O'MEARA legt in Leuven uit hoe het aartsbisdom Washington alvast in de Verenigde Staten een verschil maakt voor de doven

HET CENTRUM VOOR DOVENPASTORAAL werkt voor het hele district Washington. Het centrum ondersteunt parochies, scholen en andere diocesane diensten. Ook de zielzorg aan de universiteit Gallaudet, waar alle lessen in gebarentaal worden gegeven, behoort tot zijn takenpakket. Gallaudet leidde overigens ook al tot enkele roepingen.

In het aartsbisdom Washington wonen een goed half miljoen katholieken en 6.500 doven, van wie 1.440 katholiek zijn. De Kerk is er voor het hele volk Gods en dus ook voor de doven. Het aartsbisdom rekent het zich tot taak de nodige voorzieningen uit te bouwen, zodat ook doven het Woord van God kunnen ontvangen.

Concreet is er één misviering voor doven, met een priester die gebarentaalgebruiker is. Verder wordt op twaalf plaatsen in het aartsbisdom de mis getolkt. Het centrum biedt voorbereidingen aan op huwelijk of doopsel. Doven kunnen het volwassenecatechumenaat, gegeven door doven, doorlopen. Er is een franciscaanse lekenorde, die volledig bestaat uit doven. Doven komen erg veel samen, ook na het vieren van de liturgie. Zo'n samenkomsten zijn goede gelegenheden om geloofsgesprekken te voeren.

Veel contact hebben met de dovengemeenschap is een basisvoorwaarde om met hen op weg te kunnen gaan, meent Mary O'Meara. Ze verwijst naar een

Mary O'Meara © Rita Boeren

uitspraak van de jezuïet Walter Burkhardt, volgens wie sociale gerechtigheid pas ontstaat door lang en intens te luisteren. Ook het ontwikkelen van partnerschappen met andere diensten is belangrijk, net als het inzetten van moderne technologie. Zo is er het videologboek van Mike Depcik, een dove katholieke priester, die via zijn website vragen van dove katholieken beantwoordt.

Mary O'Meara besluit: „Om na dag verder te gaan, moet je veel initiatieven blijven ontwikkelen. Het is daarbij wezenlijk dat doven zelf het voortouw nemen, dat zij vormen van religieus leiderschap op zich nemen. Het gaat er om dat doven echte deelnemers worden.” (RB)